

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Exegesis Euangelij Lucae XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

Apocal. 11. hic semper molliter, delicate, voluptuose vixisse. O si possemus vel ad exiguum spacium videre miseras, quas modo patiuntur, semper quæ pati cogentur, fortassis melius nobis prospiceremus. Quantum hic in delictis fuerit, tantum iam illic sentiunt luctum & tormentum. Sed hæc nisi Deus vestris in cordibus operetur, nos sermone nostro parum proficimus. Tam multa dicuntur, leguntur, audiuntur, horrenda, tremenda, pauenda, & tamen nos semper idem permanemus, semper eodem in luto hæremus. Quod utinam videat, & pro sua ineffabili benignitate misereatur Deus ac Dominus noster, qui, ne in æternum periremus, animam suam posuit pro nobis, nihil quæ expectat magis, quam ut à vitijs auersi, & ad ipsum conuerfi, faciamus quæ præcepit nobis, sicquæ mereamur esse amici sui, & quicquid petierimus in suo nomine impetremus, ad laudem & gloriam ipsius, Amen.

Ioan. 10.

Ioan. 15.

IN FESTO SANCTI GREGORII PAPAE
require omnia supra, in Festo scilicet S. Nicolai Episcopi.

IN FESTO SANCTI BENEDICTI ABBATIS
& confessoris, epistolæ huius Festi Paraphrasin require supra in Festo Sancti Antonij
Abbatis.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM FESTI.

Luce duodecimo.

QUVM multa sint aduersus vitia valde efficacia & opportuna remedia, nullum tamen ferè tantam videtur habere vim & energiam, ut incertissima mortis hora. Ad eam prouidendam hortatur nos Dominus in Euangelio diei istius. Quid enim tam stultum, tam temerarium, tam impium esse queat, quam quum certus sis te breui euocandum ex hac vita & rapiendum ad tribunal æquissimi iudicis, tamen nihilominus ea perpetrare, quæ te faciant æternæ damnationi obnoxium, & reum iudicij æterni? Ergo vel sola mortis ambiguae sedula & seria cogitatio potest hominem abundè inducere, ac permouere ad deserendam seculi iniquitatem, & sectandam iusticiam. Videmus, & certissima discimus experientia, innumeros in ipso ætatis flore, in ipso fortunæ aridentis prosperrimo statu rapi subito ex hac luce: & quia sceleribus obstricti sunt, nec spacium penitendi eis præstitum est, mergi in inexplicabiles & immanissimos semperq; duraturos cruciatus inferorum. Quæso non potest hoc rotis nos concutere visceribus, ut non audeamus vel ad momentum iacere in quouis mortifero crimine, ne & nobis eueniat tam horrendus & inopinatus exitus? Sed quid agimus, quando plebrosque sic fascinat peccandi fallax & cæca libido, ac amarissima dulcedo, ut nolint quicquam vnquam cogitare de vitæ huius breuitate: sed adeo totos se dent presentibus gaudijs & voluptatibus, quasi in ijs semper sint victuri? Videant illi obsecro, & animum aduertant ad amantissima Saluatoris consilia & præcepta, audiantq; cordis & corporis auribus ipsum fidelissimè admonentem atque dicentem:

Sint.

VI
22

Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris.

Lumbos præcingere est voluptates molles ac fallaces studio continentie edomare ac pessum premere, non sic viuere vt liber carni & sanguini, sed vt ratio dicat, & Deus præcipit: in carne quidem viuere, sed non secundum carnem militare, sed facta carnis spiritu mortificare. Quod est angelicâ imitari puritatem, & templum Spiritus sancti ab omni spurcitie seruare immaculatum. Hæc continentia vsque adeo etiam illis qui in matrimonio degunt necessaria est, vt non liceat illis nisi propriam nosse coniugem, & in ipso vsu matrimonij non voluptatem spectare carnis, sed prolium quæ Deo seruiant, & hæredes calî effici mereantur, procreationem. Maximè verò decet homines semper & vbique à se carnis voluptates abijcere, & honestatem amplecti, vt quemadmodum ratione à bestijs secernuntur, sic vitam quoque suam ab illarum consuetudine auocent. Illæ namque prono imperu sensuum appetitionibus obsequuntur, quia nesciunt turpitudinem ab honestate discernere: nos verò qui rationis lumine pollemus, tam debemus virtutis ac honestatis tenaces esse, vt nihil admittamus vnquâ, quod adiunctam habeat peccati turpitudinem. Quod si sensus voluptatis quædam insania titillat, si alia ad manum non habentur remedia, cog tandus est ignis tarrareus, qui dirisimè semper vret impios, libidinis ignem hic neutiquam restinguentes, vt sic ignis igni extinguatur, & flamma flammam superet. Ita habebimus lumbos præcinctos. Sed non sufficit abstinuisse à malis, nisi etiam bene agamus. Vnde porro iubet Dominus, vt sint lucernæ ardentes in manibus nostris: quod nihil est aliud, quam vt semper proximis nostris optima exempla præferamus, in quibus sit lumen veritatis, & ardor charitatis, vt suo lumine proximos quid fugiendum, quid sectandum sit doceant: & suo ardore ad peccati odium, & virtutis amorè inflament. Efficacissima namque illa sunt exempla, quæ lucent pariter ac ardent.

Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum quando reuertatur à nuptijs: vt quum venerit & pulsauerit, confestim aperiant ei.

Serui qui domi resident, & expectant Domini reditum, non possunt certam nosse horam. Itaque omne temporis punctum suspectum habere coguntur. Ita plane decet & Christianum quemlibet omnem vitæ præsentis horam tanquam vltimam habere suspectam, atque ea re semper boni quippiam agere, & summè vitare omne peccatum, vt possit omni momento paratus occurrere redeunti Domino suo Iesu Christo. Redibit enim ille ad nos vbi moriendum fuerit, & pro meritis nos aut puniet, aut coronabit. Non potest autem confestim illi aperire, quisquis adhuc à vitijs perfectè purgatus non est. Nam quamdiu adhuc aliquid vitij hæret in animo, quod non satis displiceat, necesse est eiusmodi homo cunctanter aperiat Domino pulsanti, & ad aduentum illius trepidet. Confestim ergo aperiant, qui modo sua mortificant vitia, & externum atque internum hominem suum sollicitè reformant, vitijsquæ funditus mortui sunt: quales sunt homines perfecti, qui vitam habent in patientia, & mortem in desiderio. Facile autem

Lumbos præcingere quid sit.

2. Cor. 10. Coloss. 3. Continentia in matrimonio qui seruanda.

Tentationes quoniam vincendæ sint.

Lucernas ardentes manibus tenere quid sit mystice.

Vitæ huius omnino tempus quoniam suspectum haberi debet.

Quoniam Domino redeunti aperiri debet confestim.

ex his verbis Domini Iesu licet intelligi, quanto per nos velit omnia quæ mundi sunt despiciere, curas, sollicitudines & occupationes omnes non necessarias ad beatam consequendam vitam abijcere, & id solum perpetuo agere & curare, vt quandoconque redire volet, nos prorsus ad iter expedire simus. Quorsum ergo atinet diuitijs cumulandis nauare operam, honores ambire, terrenis occupationibus implicari, quando hæc omnia nos auocant & abstrahunt ab expectatione Saluatoris? O quam multi fallunt sese, dum obliuiscunt salutis suæ, sectantur inania. O homo Christiane in cælis tua est hæreditas, & tu terram colis? Iam iamque Dominus tuus tecum rationem positurus aduenit, & tu aliena trahas?

Math. 15.

Beati serui illi, quos quum venerit Dominus, inuenit vigilantes.

Vigilare vere
quoniam dicantur.

Qui in vitijs iacet, in tenebris est. Ergo qui in gratia & charitate possit, illi vigilant. Itaque beati serui illi, qui iniquitatis tenebras à se sollicitè repellunt, & diuinæ gratiæ lucem magis ac magis in se augere nituntur, idcirco semper virtutum actionibus incumbendo, & suæ salutis perpetim inuigilando, vt quicquid obscurum ac tenebrosum est, ex se profligent, nulla ratione se pariantur à desidia & torpore superari, sed tanquam fideles ac strenui serui in exequendis mandatis Domini sui iugiter vigilent, dicentes cum Propheta: *Oculi mei semper ad Dominum*. Itemque: *Sicut oculi seruorum in manibus dominorum suorum, ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum*. Et quis non merito vigilet, quando, vt ait diuus Petrus Apostolus, *aduersarius noster diabolus tanquam leorugiens circumit, querens quem deuoret*? Nunquam dormit diabolus: ergo semper vigilet seruus Christi, ne incurrat in dentes latenti leonis illius. Undique tela volant, omni ex parte imminet nobis pericula multa, tentationibus varijs & insidiosis nunquam non impetimur, nisi ergo vigilemus, fieri non potest, quin grauiter vulneremur. Eam ob rem admonet nos Propheta, vt solliciti ambulemus cum Deo nostro, non vt insipientes ac stolidi, qui non vident, aut non curant sua discrimina, sed vt sapientes, ne per incuriam & dissolutionem ab hostibus capti amur.

Psal. 24.
Psal. 127.

1. Pet. 3.

Mich. 6.
Ephes. 5.

Amen dico vobis, quod præcinget se, & faciet illos discumbere: & transiens ministrabit illis.

Soleant homines magnis propositis præmijs effici alacriores. Ea de causa Dominus Iesus cupiens nos amplectenda, & exequenda præcepta admonita sua promptos ac strenuos reddere, maximam pollicetur nobis mercedem: nempe vt post huius miseræ vitæ excubias, vigilas & labores, in regno cælorum felicissimè quiescamus. Si enim quandiu hic viuimus, ipsi fideliter & ex animo seruiuerimus, neque nos laboris molestia frangi, aut illecebrosis abduci voluptatibus permiserimus, potius eligentes cum ipso Domino nostro perseverare fortiter in cruce, & in via veritatis ac iustitiæ, etiamsi multa propterea sint aduersa sustinenda, nimirum vbi tempus aduenerit, quo ex præcepto Imperatoris nostri ex castris militia temporalis ad superna cæli palatia euocandi sumus, tum per seipsum præcinget ac præparabit sese ad remunerandos nos pro regia maiestate & opulentiâ, & faciet nos

nos discumbere, id est summa & ineffabili quiete refici. tanto felicius & gloriosius, quanto hic duriores & crebriores illius causa labores perpessi erimus. Et transiens, id est, singulos quosque iucundissime visitans, ministrabit nobis seipsum totum. Ipse est enim primum nostrum, ipse rota beatitudo nostra. Quæ verò mens capere, nedum lingua explicare sufficiat, quid felicitatis, quid gloriæ, quid gaudij, contineat quod dicitur. Ministrabit illis? Beati quibus tu ministrabis Domine Iesu. O homo Christiane viriliter age, & confortetur cor tuum, & noli deficere in laboribus & doloribus. Discumbere quidam mystice fit.

Et si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita inuenerit, beati sunt serui illi.

Ne quis desperare possit, eo quod ætatem in vitij detriuerit, diuina misericordia omnibus spem præbet veniæ, si tantum velint respicere. Peccasti in pueritia: malum quidem id est, quia sacramentum militiæ tuæ violasti, & fidem Domino tuo præstitam non seruasti, atque adeo vero Domino tuo contempto, ad castra vilissimi & crudelissimi hostis illius diaboli transfugisti. Sed noli desperare. Rex tuus paratus est in gratiam te recipere, si vel in adolescentia, tanquã secunda vigilia probè te gesseris. Psal. 94. Quod si iam multos habes ætatis annos, eosq; malè exegisti, maior est illa iniuria regis tui tot annis militasse inimico suo: verum adhuc reuertere, & priorem infidelitatem maiori studio ac fide compensa, & haudquaquam abijciet te Dominus tuus. Noli tertiã senescentis ætatis vigiliam negligere: te ipsum poenitentia laments afflicet, plura lachrymis iram Imperatoris tui, præueni faciem eius in confessione, illius benignitatem profunda humilitate & continuis obsecrationibus tibi concilia: & quanto fuisti scelerator, tanto sis deinceps ad omnem regis tui exequendam voluntatem studiosior. Crede mihi, si sic egeris, breui inter amicos suos te annumerabit, omnium iniuriarum prorsus oblitus. Videmus hic immensam Dei bonitatem, hominum improbos mores & duras iniquitates tam benignè tolerantem, tam paratam remittere. Sed nemo illius clementia abutatur. Misericordissimus est: at si te non emendaueris, iustissimum experieris.

Hoc autem scitote, quia si sciret paterfamilias, qua hora fur veniret, vigilaret vtique & non sineret perfodi domum suam. Et vos estote parati, quia qua hora non putatis, Filius hominis veniet.

Apertissima similitudine prouocat nos ad præueniendam incertam mortis horam, ne nobis impropijs superueniat, quemadmodum fur solet, tum maxime domibus suffodiendis incumbere: quando nihil minus timeatur. Quod si tempore vigilet paterfamilias, nõ potest aliquod furis dânum metuere. Ita & nos si semper preparati simus ad mortem, nihil est quod ex ipsa nobis formidemus. Sed quare voluit Dominus nescire nos illam metuendam horam? Vt semper solliciti simus, nec vnquã yana securitate

Jacob. 6.

Moriendum
quibusnam
sit dum vi-
uimus.

Math. 15.

ritate dissoluamur. Ergo dilectissimi semper nobis ob oculos versetur illa certo certius venturæ mortis hora, atque eius contemplatione vilesca- nobis mundus cum omnibus nugis suis, virtus & pro Deo suscepti labores dol- cescant. Ecce adest præforibus iudex, iam sententia data est vt emigramus. Cur ergo vanis nos damus gaudijs? cur animum præsentibus rebus implica- mus? Moriamur dum adhuc viuere licet, vt mors ipsa irruens, non ter- rori nobis sit, sed gaudio & desiderio. Moriamur quotidie huic mudo, mo- riamur vitijs & concupiscentijs nostris, & nulla erit nobis ex corporis mor- te formidanda iactura. Qui verò nolunt sibi consulere dum licet, sed ita vi- uunt, tanquam mors nulla sequatur, illis Filius hominis terribilis adueni- et dum minimè putabunt, & raptis ad tribunal suum summa cum seuerita- te exprobrabit, dicens: Stulti & miseri, quare non audistis benignissimam ad- monitionem meam, ne tam imparati veniretis ad conspectum meum? Vbi iam sunt voluptates, quibus me contempto, totos vos dedidistis? Ite nunc maledicti in ignem æternum, & qui nolulistis vitijs emori, nunc sine memo- riamini in stagno pice & sulphure semper arfuro.

SERMO IN EODEM FESTO.

De charitate & iustitia duplici: omnium operum nostrorum quis scopus fore debeat, & de sanctorum exemplis imitandis

Charitas cū
vna sit virtus
cur duplex
dicatur.Math. 7.
Lucæ 7.

Placuit Deo, & inuentus est iustus. Ecclesiastici XLIII. Charissimi fratres Evangelica historia, omnis sacra scriptura, imo veritas ipsa Dominus noster IESVS CHRISTVS docet nos omnem perfectionem no- stram consistere in charitate, quæ omnium obseruantiam mandatorum in se includit, omnem virtutem in se continet. Hæc autem charitas, est vna virtus sit & vnum donum, est tamen gemina, quia per duo præcepta man- datur, & duo (vt ita dicam) habet obiecta, scilicet Deum, & proximum. Qui- quis igitur diligit Deum, non luxuriatur non maledicit, non est ebriolus, non est commensator vel compotator: sed est castus, verax, sobrius. Quare? Quia quicquid præcipit, aut vult ille quem diligit, libenter quoque facit illi qui diligit: & quicquid prohibet dilectus, ab eo abstinet: is qui diligit: quia non vult offendere illum, quem diligit, sed cõtendit illi placere: quia si non curat offendere, iam vtrique non diligit. Similiter est de proximi dilectio. Huius porro charitatis, quantum ad eius vtramque partem, perfectio in præallegatis verbis clarius exprimitur, quando sanctus iste pater Benedi- ctus, cuius festum diem hodie celebrem ducimus commèdatur ab eo quod placuit Deo, & quod inuentus est iustus. In eo enim quod dicitur placuisse Deo, designatur perfecta charitas ad Deum, quæ est, vt faciamus voluntatem Dei. Hanc autem facit ille, qui diligit Deum: & qui diligit & facit vo- luntatem Dei, placet vtrique Deo. Ille verò Deo non placet, qui volunta- tem eius non facit. Vnde Dominus IESVS quosdam in Euangelio repre- hendens: *Quid me, inquit, vocatis Domine, Domine, & non facitis quæ dico?* Ergo placuit Deo, hoc est, dilexit Deum, fecit quæ Deo sunt placita: & inuentus est iustus (intelligendum est vtrique ad proximum) quia non possumus esse iusti ad Deum, vt reddamus Deo quod suum est (nam hæc est iustitia & sic describitur